

P9_TA(2024)0012

Unia bankowa – sprawozdanie roczne za 2023 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2024 r. w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2023 (2023/2078(INI))

(C/2024/5706)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją rezolucję z 11 lipca 2023 r. w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2022 ⁽¹⁾,
- uwzględniając działania następcze Komisji dotyczące rezolucji Parlamentu Europejskiego z 11 lipca 2023 r. w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2022,
- uwzględniając dokument Europejskiego Banku Centralnego z 20 października 2023 r. zatytułowany „Feedback on the input provided by the European Parliament as part of its ‘Resolution on Banking Union - Annual Report 2022’” [Odpowiedź na uwagi Parlamentu Europejskiego zawarte w rezolucji w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2022],
- uwzględniając raport roczny Europejskiego Banku Centralnego (EBC) z działalności nadzorczej w 2022 r. wydany 21 marca 2023 r.,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) za rok 2022 przedstawione 30 czerwca 2023 r.,
- uwzględniając wniosek Komisji z 24 listopada 2015 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 806/2014 w celu ustanowienia europejskiego systemu gwarantowania depozytów (COM(2015)0586),
- uwzględniając wniosek Komisji z 14 marca 2018 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie podmiotów obsługujących kredyty, nabywców kredytów oraz egzekucji z zabezpieczenia (COM(2018)0135),
- uwzględniając komunikat prasowy Rady z 7 grudnia 2022 r. zatytułowany „Pranie pieniędzy: Rada uzgadnia stanowisko w sprawie surowszych przepisów”,
- uwzględniając komunikat prasowy Rady z 27 czerwca 2023 r. zatytułowany „Sektor bankowy: wstępne porozumienie co do wdrażania reform Bazylea III”,
- uwzględniając wniosek Komisji z 18 kwietnia 2023 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 806/2014 w odniesieniu do środków wczesnej interwencji, warunków uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz finansowania działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (COM(2023)0226),
- uwzględniając wniosek Komisji z 18 kwietnia 2023 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do środków wczesnej interwencji, warunków uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz finansowania działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (COM(2023)0227),
- uwzględniając wniosek Komisji z 18 kwietnia 2023 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/49/UE w odniesieniu do zakresu ochrony depozytów, wykorzystywania środków z systemów gwarancji depozytów, współpracy transgranicznej i przejrzystości (COM(2023)0228),
- uwzględniając sprawozdanie pięciu przewodniczących z 22 czerwca 2015 r. zatytułowane „Dokończenie budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej”,
- uwzględniając oświadczenie Eurogrupy z 16 czerwca 2022 r. w sprawie przyszłości unii bankowej,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0270.

- uwzględniając standardy Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego z 16 grudnia 2022 r. dotyczące ostrożnościowego traktowania ekspozycji na kryptoaktywa,
- uwzględniając komunikat Komisji z 16 grudnia 2020 r. zatytułowany „Rozwiązanie problemu kredytów zagrożonych zaistniałego w następstwie pandemii COVID-19” (COM(2020)0822),
- uwzględniając zalecenie EBC z 15 grudnia 2020 r. w sprawie wypłat dywidend w czasie pandemii COVID-19,
- uwzględniając dokument z serii okolicznościowej EBC „The Road to Paris: stress testing the transition towards a net-zero economy” [Osiągnięcie celów porozumienia paryskiego: analiza wariantowa i szokowa przejścia na gospodarkę neutralną emisyjnie],
- uwzględniając opublikowany 28 lipca 2023 r. wynik ogólnounijnego działania na rzecz przejrzystości przeprowadzonego przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB) w 2023 r.,
- uwzględniając sprawozdanie EUNB w sprawie roli ryzyka środowiskowego i społecznego w ramach ostrożnościowych,
- uwzględniając dokument EBC z maja 2023 r. zatytułowany „Financial Stability Review” [Przegląd stabilności finansowej],
- uwzględniając sprawozdanie EBC z 12 grudnia 2022 r. w sprawie priorytetów nadzorczych na lata 2023–25,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z 12 maja 2023 r. pt. „Sprawozdanie specjalne nr 12/2023: Nadzór UE nad ryzykiem kredytowym banków – EBC zintensyfikował działania, ale należy zrobić więcej, aby zwiększyć pewność, że banki właściwie zarządzają ryzykiem kredytowym i odpowiednio się przed nim zabezpieczają”,
- uwzględniając oświadczenia prezesa Rady ds. Nadzoru EBC Andrei Enrii złożone podczas wysłuchań w Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego 21 marca 2023 r. i 28 czerwca 2023 r.,
- uwzględniając oświadczenia złożone 20 września 2023 r. podczas wysłuchania publicznego Komisji Gospodarczej i Monetarnej z udziałem kandydata zaproponowanego na stanowisko prezesa Rady ds. Nadzoru EBC,
- uwzględniając oświadczenia przewodniczącego SRB Dominique’a Laboureixa złożone podczas wysłuchań w Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego 1 marca 2023 r. i 18 lipca 2023 r.,
- uwzględniając półroczne sprawozdanie SRB dla Eurogrupy z 15 maja 2023 r.,
- uwzględniając wspólne oświadczenie Nadzoru Bankowego EBC, EUNB i SRB z 20 marca 2023 r. w sprawie zapowiedzi władz szwajcarskich z 19 marca 2023 r.,
- uwzględniając Protokół ustaleń z 27 czerwca 2023 r. ustanawiający ramy współpracy regulacyjnej w dziedzinie usług finansowych między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej,
- uwzględniając deklarację z 7 grudnia 2022 r. podpisaną przez przewodniczącą Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego i uzgodnioną przez koordynatorów sześciu grup politycznych Parlamentu (Europejskiej Partii Ludowej, Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów, Renew Europe, Zielonych / Wolnego Przymierza Europejskiego, Europejskich Konserwatystów i Reformatorów oraz Lewicy) w sprawie europejskiego systemu gwarantowania depozytów,
- uwzględniając swoją rezolucję z 25 marca 2021 r. w sprawie wzmocnienia międzynarodowej roli euro ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 14 marca 2019 r. w sprawie równowagi płci przy obsadzaniu stanowisk w obszarze polityki gospodarczej i monetarnej UE ⁽³⁾,
- uwzględniając art. 54 Regulaminu,

⁽²⁾ Dz.U. C 494 z 8.12.2021, s. 118.

⁽³⁾ Dz.U. C 23 z 21.1.2021, s. 105.

- uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A9-0431/2023),
- A. mając na uwadze, że unia bankowa, która obecnie obejmuje jednolity mechanizm nadzorczy, jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i której podstawą jest jednolity zbiór przepisów, stanowi integralną część stabilności finansowej Unii i gwarantuje wysokie minimalne normy ochrony depozytów do czasu utworzenia europejskiego systemu gwarantowania depozytów (EDIS);
- B. mając na uwadze, że zajęcie się ryzykiem wynikającym ze zbyt dużej więzi bank – państwo zapewniłoby niezwykle istotną dodatkową stabilność i bezpieczeństwo europejskiego systemu bankowego oraz korzystających z niego klientów;
- C. mając na uwadze, że w pełni rozwinięta unia bankowa byłaby korzystna dla obywateli i gospodarki UE, ponieważ stworzyłaby podstawę dla bardziej stabilnego systemu bankowego, ograniczenia ryzyka systemowego, większej konkurencji, większego wyboru dla konsumentów i ich ochrony, większych możliwości w obszarze bankowości transgranicznej i dostępu do detalicznych usług finansowych, większych inwestycji gospodarczych, lepszego dostępu do finansowania dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw i niższych kosztów dla klientów banków, a zarazem zagwarantowałaby, że do ratowania sektora bankowego nie wykorzystuje się funduszy publicznych;
- D. mając na uwadze, że banki unijne poradziły sobie ze skutkami rosyjskiej agresji; mając na uwadze, że odgrywają one kluczową rolę w zapewnianiu ciągłego wdrażania i przestrzegania sankcji nałożonych przez UE na Rosję w odpowiedzi na inwazję; mając na uwadze, że konieczna jest dalsza koordynacja, aby uniknąć obchodzenia sankcji;
- E. mając na uwadze, że zmiana klimatu, degradacja środowiska i przejście na gospodarkę niskoemisyjną są czynnikami, które należy uwzględnić, oceniając zrównoważony charakter bilansów banków jako źródło ryzyka wpływające potencjalnie na inwestycje w obrębie regionów i sektorów;
- F. mając na uwadze, że nie osiągnięto jeszcze porozumienia w sprawie EDIS; mając na uwadze, że w odpowiedzi na apele Parlamentu Komisja zaproponowała reformę ram zarządzania kryzysowego i gwarantowania depozytów (ram CMDI), a jednocześnie uznała, że nie należy ich postrzegać jako substytutu EDIS;
- G. mając na uwadze, że choć w 2020 r. osiągnięto porozumienie polityczne w sprawie stworzenia mechanizmu ochronnego dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, wciąż go brakuje; mając na uwadze, że według najnowszych dostępnych danych 16 z 36 systemów gwarancji depozytów w UE nie osiągnęło wymaganego (minimalnego) poziomu finansowania;
- H. mając na uwadze, że brak transgranicznej konsolidacji unijnego sektora bankowego wpływa na jego globalną konkurencyjność, a w niektórych państwach członkowskich bankowość detaliczna jest nadal zdominowana przez niewielką liczbę banków; mając na uwadze, że w ciągu ostatniej dekady zwiększyła się luka rentowności między bankami w UE i USA, a stopa zwrotu z kapitału własnego banków unijnych jest o 5 punktów niższa niż banków amerykańskich (*);
- I. mając na uwadze, że rentowność sektora bankowego w UE wzrasta, częściowo ze względu na wyższe stopy procentowe oraz w wyniku wyższych depozytów EBC; mając na uwadze, że wzrost stóp procentowych doprowadził również do pogorszenia bilansu niektórych banków z uwagi na niezrealizowane straty kapitałowe;
- J. mając na uwadze, że silny, stabilny, odporny, dynamiczny i konkurencyjny sektor bankowy ma zasadnicze znaczenie, by zapewnić wzrost gospodarczy, finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz przedsiębiorstw typu start-up, zwiększyć szanse na posiadanie nieruchomości mieszkalnych, a także pilnie potrzebne przejście na gospodarkę ekologiczną i cyfrową;
- K. mając na uwadze, że sektor bankowy stoi w obliczu zagrożeń wynikających z pandemii i inwazji, w szczególności w związku z pogorszeniem się jakości aktywów; mając na uwadze, że choć wskaźnik kredytów zagrożonych spadł do 2,24 % w pierwszym kwartale 2023 r. i od czasu zakończenia wielkiej recesji stale się zmniejsza, potrzebne jest jego dalsze obniżenie;
- L. mając na uwadze, że prawodawcy UE wynegocjowali zasady wdrażania standardów Bazylea III w sposób chroniący konkurencyjność banków i uwzględniający specyfikę unijnego sektora bankowego;

(*) L. De Vito i in., *Understanding the profitability gap between euro area and US global systemically important banks* [Zrozumienie luki rentowności między strefą euro a amerykańskimi bankami o znaczeniu systemowym], seria dokumentów okolicznościowych EBC nr 327, 2023 r.

- M. mając na uwadze, że cyfryzacja finansów zapewnia sektorowi bankowemu istotne możliwości i przyniosła istotne postępy technologiczne w sektorze bankowym w UE dzięki zwiększeniu wydajności świadczenia usług bankowych i większej chęci do innowacji; mając na uwadze, że wiąże się to również z wyzwaniem, w tym w związku z ochroną danych, ryzykiem utraty reputacji, przeciwdziałaniem praniu pieniędzy (AML) i ochroną konsumentów;
- N. mając na uwadze, że instytucje finansowe w coraz większej mierze polegają na technologii informacyjno-komunikacyjnej (ICT); mając na uwadze, że sektor bankowy UE musi zwiększyć cyberodporność, aby zagwarantować, że systemy ICT będą w stanie przeciwstawić się różnym rodzajom zagrożeń cyberbezpieczeństwa;
- O. mając na uwadze, że w szeregu banków rośnie poziom zaangażowania w dług państwowy; mając na uwadze, że należy zająć się ryzykiem wynikającym ze zbyt dużej więzi bank–państwo;
- P. mając na uwadze, że unia bankowa powinna pomóc w rozwiązaniu problemu więzi bank–państwo lub inaczej „pętli zagłady”, który to problem nadal się utrzymuje; mając na uwadze, że w szeregu banków rośnie poziom zaangażowania w dług państwowy; mając na uwadze, że ostrożnościowe traktowanie długu państwowego powinno być zgodne z normami międzynarodowymi;
- Q. mając na uwadze, że podwyżki stóp procentowych negatywnie wpłynęły na zdolność kredytową gospodarstw domowych i zdolność kredytobiorców do spłaty zadłużenia oraz narażają banki unijne na potencjalne straty w przyszłości; mając na uwadze, że jak dotąd odpowiednio uwzględniano zagrożenia wynikające z podwyżek stóp procentowych;
- R. mając na uwadze, że ukończenie unii rynków kapitałowych wymaga ustanowienia wspólnych przepisów i skutecznych narzędzi, aby zmniejszyć fragmentację rynku wewnętrznego i ułatwić dostęp do alternatywnych źródeł finansowania;
- S. mając na uwadze, że UE i Zjednoczone Królestwo podpisały protokół ustaleń ustanawiający ramy współpracy regulacyjnej w dziedzinie usług finansowych i że to podejście oparte na współpracy powinno być podstawą długoterminowych stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem, zwłaszcza w dziedzinie bankowości; mając na uwadze, że Komisja ponownie przedłużyła tymczasowe zezwolenie umożliwiające unijnym bankom i zarządzającym funduszami korzystanie z brytyjskich izb rozliczeniowych;

Uwagi ogólne

1. potępia rosyjską napaść na Ukrainę oraz jej wpływ na naród ukraiński, UE i inne regiony; wzywa banki, by nadal dostosowywały decyzje strategiczne do nowego kontekstu europejskiego i międzynarodowego wynikającego z tej sytuacji, zajęły się problemem ryzyka systemowego oraz w dalszym ciągu stosowały sankcje finansowe przyjęte w odpowiedzi na inwazję Rosji na Ukrainę i ich przestrzegały;
2. przypomina, że choć państwa członkowskie odpowiadają za wykrywanie naruszeń sankcji UE, sektor bankowy odgrywa kluczową rolę w stosowaniu sankcji i monitorowaniu ich przestrzegania; wzywa Komisję do stworzenia bazy danych na szczeblu UE, aby wspierać koordynację między bankami, usunąć luki w stosowaniu sankcji przez państwa członkowskie oraz ocenić sposób wdrażania sankcji przez banki UE; przyjmuje do wiadomości stanowisko Parlamentu w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie Urzędu ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (AMLA), zgodnie z którym nowy Urząd ma wspierać spójne stosowanie ukierunkowanych sankcji finansowych UE;
3. zauważa, że łączne bezpośrednie zaangażowanie sektora bankowego w Rosji i Ukrainie jest ograniczone, ponieważ obecnie banki je zmniejszają, oraz wzywa instytucje nadzorcze i Nadzór Bankowy EBC do pomocy pozostałym bankom UE działającym w Rosji w uporządkowanym opuszczeniu rynku rosyjskiego;
4. podkreśla, że unia bankowa stanowi istotne dopełnienie unii gospodarczej i walutowej (UGW), a tym samym rynku wewnętrznego; przypomina, że główne cele unii bankowej to bezpieczeństwo systemu bankowego, ochrona deponentów i zapobieganie ratowaniu banków przez podatników; dostrzega postęp osiągnięty w ciągu ostatnich 15 lat dzięki ustanowieniu Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego i jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz że banki unijne są obecnie lepiej przygotowane, by wytrzymać wstrząsy finansowe; wzywa, by dokończyć budowanie unii bankowej, i zauważa, że jej trzeci filar – EDIS – jest nadal w trakcie tworzenia;

5. zwraca się do Komisji, by do końca obecnej i podczas następnej kadencji jej priorytetem nadal było ukończenie unii bankowej i unii rynków kapitałowych; podkreśla, że oba projekty:

- oferują gospodarstwom domowym i MŚP, które nadal w dużej mierze polegają na kredytach bankowych, dostęp do szerszego finansowania,
- wspierają inwestycje i tworzenie miejsc pracy,
- wspierają gospodarkę europejską,
- zwiększają stabilność finansową,
- ograniczają skutki pogorszenia koniunktury gospodarczej,
- finansują transformację cyfrową oraz przejście na gospodarkę zrównoważoną, a także
- uwalniają potencjał wzrostu UE;

6. odnotowuje oświadczenie EUNB z 13 lipca 2023 r., w którym stwierdzono, że sektor bankowy UE/EOG wykazuje rosnącą rentowność, ale występują zagrożenia związane z jakością aktywów i rentownością; odnotowuje niedawny krótkoterminowy wzrost rentowności banków UE (roczna stopa zwrotu z kapitału własnego wzrosła do 10,04 % w drugim kwartale 2023 r., podczas gdy w tym samym okresie 2022 r. wynosiła 7,59 %, osiągając najwyższy poziom od 14 lat ⁽⁵⁾), ale ostrzega, że tendencja ta musi być trwała, aby zapewnić długoterminową konkurencyjność;

7. zachęca, by wykorzystywać zyski do budowy buforów i tym samym ochrony stabilności systemu finansowego, a także do finansowania gospodarki europejskiej; zauważa, że tymczasowe zawieszenie wypłaty dywidend i skupu akcji własnych skutecznie zabezpieczyło odporność banków podczas kryzysu związanego z COVID-19;

8. zauważa, że badanie akcji kredytowej banków strefy euro z II kwartału 2023 r. wykazało, iż z uwagi na wyższe postrzeganie ryzyka, niższą tolerancję ryzyka i wyższe koszty finansowania banki jeszcze bardziej zaostryły swoje standardy kredytowe dla kredytów udzielanych przedsiębiorstwom i gospodarstwom domowym na zakup nieruchomości mieszkalnych oraz że banki zaostryły również warunki udzielania kredytów w związku z wyższym poziomem obaw o kredyty zagrożone ⁽⁶⁾; przypomina o kluczowej roli unijnego sektora bankowego w finansowaniu odbudowy gospodarki UE oraz uważa, że odbudowa gospodarcza będzie też zależna od tego, czy banki będą dysponować kapitałem wystarczającym do udzielania kredytów, w szczególności w związku ze stopniowym wycofywaniem publicznych środków wsparcia w państwach członkowskich;

9. wzywa Komisję do oceny przeszkód dla transgranicznych połączeń, a także potencjalnych zachęt do wyodrębniania; zauważa, że jak publicznie oświadczył przewodniczący Rady ds. Nadzoru EBC Andrea Enria, sektor bankowy jest w zasadzie nadal zbiorem krajowych sektorów bankowych; zauważa, że bardziej zintegrowany sektor bankowy UE mógłby zwiększyć zdolność banków do inwestycji strategicznych i wspierać rozwój unijnych rynków kapitałowych, a zarazem uznaje, że różnorodność bankowych modeli biznesowych w strefie euro zwiększa odporność systemu finansowego; zwraca uwagę na ryzyko, jakie mogą stwarzać instytucje zbyt duże, by upaść, oraz zauważa, że stabilność finansową można zwiększyć dzięki reformie banków UE o znaczeniu systemowym w reakcji na ryzyko pokusy nadużycia; podkreśla, że konsolidacja transgraniczna bez nadmiernej koncentracji mogłaby zwiększyć rentowność sektora bankowego UE i potencjalnie poprawić obecną sytuację w wielu państwach członkowskich, w których oferowane usługi są ograniczone, a koszty ponoszone przez obywateli – wysokie;

⁽⁵⁾ EBC *Supervisory Banking Statistics for significant institutions. Second quarter 2023* [Dane statystyczne dotyczące nadzoru bankowego nad istotnymi instytucjami. Drugi kwartał 2023 r.], październik 2023 r.

⁽⁶⁾ EBC, *Euro area bank lending survey* [Badanie ankietowe akcji kredytowej banków].

10. odnotowuje, że w niektórych państwach członkowskich detaliczne usługi bankowe są zdominowane przez niewielką liczbę banków, co skutkuje ograniczonym wyborem dla klientów korzystających z takich usług; uważa, że zintegrowana unia bankowa musi zależeć od dobrze funkcjonującego jednolitego rynku detalicznych usług finansowych; ubolewa z powodu utrzymujących się barier dla świadczenia transgranicznych detalicznych usług bankowych i wzywa Komisję do oceny przeszkód i barier dla konsumentów, które powstają przy transgranicznym korzystaniu z produktów bankowości detalicznej; podkreśla potencjał zintegrowanej unii bankowej pod względem poprawy konkurencji i wyboru dla konsumentów w obszarze bankowości detalicznej, w tym dzięki większym możliwościom świadczenia transgranicznych detalicznych usług bankowych; podkreśla korzyści płynące ze zróżnicowanego i konkurencyjnego sektora bankowego w UE;

11. podkreśla, że stopy procentowe oferowane gospodarstwom domowym i MŚP w państwach członkowskich są bardzo zróżnicowane; apeluje do instytucji i organów UE o rozważenie środków zwiększających wybór dla konsumentów, poprawiających konkurencję i zmniejszających obciążenia dla osób posiadających kredyty hipoteczne oraz dla MŚP w państwach członkowskich, w których stopy są wyższe, aby zagwarantować wszystkim obywatelom i przedsiębiorstwom możliwość dostępu do bardzo potrzebnego kapitału po uczciwych i konkurencyjnych stawkach;

12. podkreśla rolę sektora bankowego we wspieraniu przejścia na cyfrową i neutralną pod względem emisji dwutlenku węgla gospodarkę, w przeznaczaniu środków na energię ze źródeł odnawialnych oraz we wspieraniu realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu i unijnego prawa o klimacie⁽⁷⁾; zauważa, że banki unijne nadal ograniczają zaangażowanie w przedsiębiorstwa energochłonne i prowadzące działalność związaną z paliwami kopalnymi, oraz odnotowuje różne czynniki, które wpływają na stabilność finansową, w tym wartości aktywów związanych z paliwami kopalnymi; oczekuje publikacji do końca 2024 i 2025 r. sprawozdań EUNB, które będą dotyczyły kluczowych kwestii ryzykowności ekspozycji instytucji na aktywa ESG oraz potencjalnych skutków dostosowanego ostrożnościowego traktowania tych ekspozycji;

13. ubolewa, że instytucje finansowe nie zapewniają równowagi płci, zwłaszcza w organach zarządzających; podkreśla, że równowaga płci w zarządach i wśród pracowników przynosi zarówno korzyści społeczne, jak i gospodarcze; apeluje do instytucji finansowych, aby regularnie aktualizowały polityki różnorodności i włączenia społecznego oraz aby pomagały promować zdrową kulturę pracy, w której priorytetowo traktuje się inkluzywność; apeluje do organów nadzorczych o wykorzystanie uprawnień nadzorczych, aby przeciwdziałać brakowi różnorodności i równowagi płci w organach zarządzających instytucji finansowych;

14. ubolewa nad brakiem równowagi płci w Radzie Prezesów i Radzie ds. Nadzoru EBC oraz w zarządzie SRB; wzywa odnośne podmioty do usunięcia tego braku podczas przyszłych nominacji; przypomina o swojej rezolucji z 14 marca 2019 r. mającej na celu zapewnienie równowagi płci na przyszłej liście kandydatów do nominacji w sprawach gospodarczych i walutowych UE i ponawia swoje zobowiązanie do nieuwzględniania list kandydatów, które nie są zgodne z zasadą równowagi płci;

15. ubolewa, że EBC zignorował informacje przekazane przez Parlament podczas procedury wyboru przewodniczącego Rady ds. Nadzoru EBC; apeluje do EBC o należyte uwzględnianie opinii Parlamentu w nadchodzących procedurach naboru;

16. zauważa, że zaangażowanie banków w krajowy dług państwowy jest nadal wysokie w unii bankowej; przypomina, że jednym z głównych celów unii bankowej jest przerwanie powiązań między ryzykiem bankowym i ryzykiem związanym z długiem państwowym; podkreśla, że kwestia uregulowania zaangażowania w dług państwowy wymaga dogłębnej analizy na forach międzynarodowych i zgodności z normami międzynarodowymi, a ponadto wzywa Komisję do uwzględniania tej kwestii we wszelkich przyszłych wnioskach; podziela obawy EUNB, że zaangażowanie w dług państwowy istotnie wpływa na banki w UE i może stać się źródłem potencjalnej podatności na zagrożenia⁽⁸⁾;

17. podkreśla, że utworzenie bezpiecznego składnika aktywów UE mogłoby przyczynić się do złagodzenia negatywnych skutków powiązań między państwami a krajowymi sektorami bankowymi; uważa, że NextGenerationEU zapewnia wysokiej jakości aktywa europejskie o niskim ryzyku, umożliwiając zrównoważenie obligacji skarbowych w bilansach banków;

⁽⁷⁾ Rozporządzenie (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

⁽⁸⁾ EUNB, *Risk Assessment of the European Banking System* [Ocena ryzyka dotycząca europejskiego systemu bankowego], grudzień 2022 r.

Nadzór

18. zauważa, że współczynnik kapitału podstawowego Tier I wzrósł w drugim kwartale 2023 r. do 15,72 % (z 14,96 % w drugim kwartale 2022 r.); ubolewa nad spadkiem wskaźnika pokrycia wpływów netto do 158,00 % w drugim kwartale 2023 r. (ze 164,36 % w drugim kwartale 2022 r.)⁽⁹⁾;

19. odnotowuje dalszy spadek wskaźnika kredytów zagrożonych, ale apeluje, by nadal go obniżać; przypomina, że zmniejszenie ryzyka w sektorze bankowym przyczyniłoby się do powstania stabilniejszej i silniejszej unii bankowej zorientowanej na wzrost gospodarczy; wzywa organy nadzorcze, by monitorowały również kredyty w fazie 2; zauważa brak postępów w związku z wnioskiem dotyczącym dyrektywy w sprawie przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej, która to dyrektywa ma zapewnić bankom, pod pewnymi warunkami, mechanizm szybszego odzyskiwania wartości zabezpieczonych pożyczek przez pozasądowe egzekwowanie procedur, aby rozwijać wtórne rynki kredytów zagrożonych; podkreśla, że dzięki dyrektywie w sprawie podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów⁽¹⁰⁾ rynek wtórny kredytów zagrożonych stał się bardziej wydajny, a zarazem ustanowiono w niej wysoki poziom zabezpieczeń dla dłużników; podkreśla, że rozwiązaniem lepszym od sprzedaży kredytu zagrożonego jest jedynie przywrócenie kredytu do statusu niezagrożonego;

20. odnotowuje pogarszającą się sytuację makroekonomiczną; zwraca uwagę, że banki unijne powinny przygotować się na potencjalne pogorszenie się jakości aktywów; w związku z tym podkreśla, że ważne jest ostrożne zarządzanie ryzykiem i tworzenie odpowiednich rezerw; zachęca Komisję oraz krajowe i unijne organy nadzoru, by przygotowały się na potencjalne pogorszenie się jakości aktywów;

21. zauważa, że ostatnia seria upadłości banków w Stanach Zjednoczonych i Szwajcarii unaocniła podatności systemu finansowego na zagrożenia, szczególnie w tych krajach; podkreśla, że w tym kontekście sytuacja kapitałowa i płynnościowa banków unijnych jest nadal solidna, co świadczy o odporności unijnego sektora bankowego; podkreśla, że unijne i krajowe organy nadzoru zajęły się tymi zagrożeniami, i z zadowoleniem przyjmuje wyniki ogólnounijnego testu warunków skrajnych w 2023 r. oraz fakt, że banki UE mogą wytrzymać spowolnienie gospodarcze;

22. wzywa organy nadzoru, by kontynuowały ocenę ekspozycji banków na ryzyko stopy procentowej wynikające z dalszych zmian wysokości stóp procentowych; zauważa, że ekspozycja banków na ryzyko stopy procentowej zależy od ich struktury aktywów i modelu biznesowego, oraz czeka na przeprowadzoną przez Komisję ocenę ram regulacyjnych dla banków; wyraża zaniepokojenie wysokim poziomem długu państwowego w bilansach banków w unii bankowej; podkreśla, że kwestia uregulowania zaangażowania w dług państwowy wymaga przeprowadzonej na forach międzynarodowych dogłębnej analizy i że należy zachować zgodność ze standardami międzynarodowymi; przypomina, że jednym z głównych celów unii bankowej jest przerwanie powiązań między ryzykiem bankowym i ryzykiem związanym z długiem państwowym;

23. przypomina, że w dokumencie EBC „Financial Stability Review 2023” [Przegląd stabilności finansowej 2023] podkreślono, jak ważne jest, by uwzględnić pogorszenie bilansów banków związane z rosnącymi stopami procentowymi, oraz że organy makroostrożnościowe będą musiały stopniowo wzmocnić kapitał lub środki związane z kredytobiorcami;

24. wzywa, by w stosownych przypadkach kontynuować harmonizację ram regulacyjnych UE, promować konwergencję między organami krajowymi i wykorzystać dialog nadzorczy do oceny rozwoju zagrożeń dla sektora bankowego;

25. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte na szczeblu międzyinstytucjonalnym w sprawie wdrożenia standardów Bazylea III w UE; podkreśla, że ramy te zapewnią różne poziomy zwiększenia wymogów ostrożnościowych stosownie do zależności banków od stosowania modeli wewnętrznych do obliczania wag ryzyka; podkreśla, że nowe przepisy wzmocniły i lepiej określiły proporcjonalność w nadzorze bankowym oraz będą nadal zwiększać stabilność finansową w UE; podkreśla znaczenie równych warunków działania we wszystkich jurysdykcjach;

⁽⁹⁾ EBC *Supervisory Banking Statistics for significant institutions. Second quarter 2023* [Dane statystyczne dotyczące nadzoru bankowego nad istotnymi instytucjami. Drugi kwartał 2023 r.], październik 2023 r.

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa (UE) 2021/2167 z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów oraz w sprawie zmiany dyrektyw 2008/48/WE i 2014/17/UE (Dz.U. L 438 z 8.12.2021, s. 1).

26. odnotowuje poglądy wyrażone przez EUNB i EBC w odniesieniu do odstępstw od umowy międzynarodowej wprowadzonych do rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych ⁽¹⁾;

27. podkreśla, że kryptoaktywa stwarzają dla banków nowe możliwości i wyzwania; zauważa, że nadal nie wdrożono standardów bazylejskich w odniesieniu do kryptoaktywów; z zadowoleniem przyjmuje system przejściowy uwzględniony już w obecnym przeglądzie dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych ⁽²⁾ i rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych; oczekuje, że do 30 czerwca 2025 r. Komisja przedstawi wniosek ustawodawczy mający na celu wprowadzenie specjalnego ostrożnościowego traktowania zaangażowania w kryptoaktywa, z uwzględnieniem standardów bazylejskich;

28. odnotowuje dalszy rozwój sektora pośredników finansowych niebędących bankami; podkreśla, że należy zwiększyć odporność pośredników finansowych niebędących bankami i stworzyć równe warunki działania w stosunku do sektora bankowego, w tym za pomocą zaawansowanych specjalnych narzędzi regulacyjnych i nadzorczych zapobiegających kryzysowi płynności; z zadowoleniem przyjmuje opublikowane w kwietniu 2023 r. sprawozdanie MFW na temat stabilności finansowej na świecie, w którym zidentyfikowano możliwe źródła ryzyka dla sektora finansowego; ostrzega, że powiązania między instytucjami niebędącymi bankami a bankami zwiększają ryzyko przenoszenia trudności z jednych na drugie;

29. podkreśla wagę połączenia w proporcjonalny i wiarygodny sposób dalszej integracji z odpowiednimi zabezpieczeniami dotyczącymi kwestii państwa macierzystego i państwa przyjmującego;

30. odnotowuje włączenie ryzyka finansowego związanego z klimatem i przyrodą do priorytetów nadzorczych EBC na nadchodzące lata; z zadowoleniem przyjmuje między innymi drugi klimatyczny test warunków skrajnych dotyczący całej gospodarki, przeprowadzony przez EBC we wrześniu 2023 r.; odnotowuje wnioski zawarte w dokumencie z serii okolicznościowej EBC nr 328 „Osiągnięcie celów porozumienia paryskiego: analiza wariantowa i szokowa przejścia na gospodarkę neutralną emisyjnie”, zgodnie z którymi najlepszym sposobem dla firm, gospodarstw domowych i banków w strefie euro na osiągnięcie gospodarki neutralnej emisyjnie jest przyspieszenie zielonej transformacji do tempa szybszego niż w obecnej polityce; zauważa, że EBC uwzględniła w swoich praktykach nadzorczych ryzyko finansowe związane z klimatem i przyrodą oraz ściśle monitoruje coraz większe ryzyko fizyczne i ryzyko związane z transformacją;

31. przyjmuje do wiadomości wniosek Komisji dotyczący przejrzystości, porównywalności i jakości ratingów ESG; zauważa, że EUNB zaleca, aby w stosownych przypadkach zewnętrzne oceny kredytowe uwzględniały czynniki środowiskowe i społeczne jako czynniki ryzyka kredytowego;

Restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja

32. z zadowoleniem przyjmuje podejście SRB do pogłębiania ocen możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dzięki opracowaniu środków kontroli jakości planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz ocenie, czy plany te można szybko wdrożyć; zauważa, że aby plany restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji były w pełni zgodne z wymogami prawa, muszą obejmować kompleksową ocenę możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji każdego banku, w tym również ocenę, czy istnieją istotne przeszkody dla przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji danego podmiotu, i jak takie przeszkody można usunąć, włącznie z ewentualnymi niezbędnymi zmianami w strukturze i organizacji banku;

33. z zadowoleniem odnotowuje, że ogół banków podlegających kompetencjom SRB osiągnął zadowalające postępy w tworzeniu zdolności do skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zdolności do pokrycia strat; oczekuje, że ta pozytywna tendencja się utrzyma, i przypomina, że osiągnięcie możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wszystkich instytucji nie powinno być „ruchomym celem” i że do końca 2023 r. wszystkie banki powinny być w pełni zdolne do przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; zauważa, że konieczne są dalsze postępy ze strony wszystkich banków;

34. pochwała decyzję nowego przewodniczącego SRB, by przeprowadzić kompleksowy przegląd strategiczny i opracować nowy plan działania; wzywa SRB do dalszej poprawy przejrzystości jej decyzji;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

35. podkreśla, jak ważna jest hierarchii wierzycieli w procedurze restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz postępowaniu upadłościowym banków; z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie Nadzoru Bankowego EBC, SRB i EUNB, w którym podkreślono, że do pokrycia strat mają służyć instrumenty w kapitale podstawowym, a kapitał dodatkowy Tier I może być umarzony dopiero po pełnym wykorzystaniu tych pierwszych instrumentów; przypomina o potrzebie wyrażonej przez przewodniczącego SRB, aby w przypadku upadłości banków w pełni i całkowicie przestrzegać hierarchii umówień;

36. przypomina, że paliwa kopalne są głównym czynnikiem przyspieszenia zmiany klimatu oraz że konieczne będzie porzucenie wielu aktywów związanych z paliwami kopalnymi przed końcem ich ekonomicznego okresu użytkowania, co sprawi, że stracą one całą wartość i staną się aktywami osieroconymi;

37. odnotowuje propozycję reformy ram CMDI w odpowiedzi na apele Parlamentu; wzywa, by rozszerzyć zakres restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, wyjaśnić oceny interesu publicznego, zabezpieczyć podatników przed kosztami upadłości banków i ograniczyć zakres pomocy państwa, a także ograniczyć wszelkie środki, które mogłyby spowodować nadmierną pokusę nadużycia; wzywa do szybkiego i skutecznego przyjęcia przeglądu ram CMDI;

38. zauważa, że upadający bank jest poddawany restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji tylko wówczas, gdy nie może przejść standardowego postępowania upadłościowego bez szkody dla interesu publicznego lub powodowania niestabilności finansowej; zauważa również, że propozycje dotyczące przyszłej reformy obejmują zapewnienie małym i średnim bankom z pozytywną oceną interesu publicznego dostępu do unijnych ram restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o ile spełniają warunki dostępu do jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

39. podkreśla rolę SRB i sieci bezpieczeństwa finansowanych przez podmioty rynkowe w ochronie podatników przed płatnościami ratunkowymi; uważa, że składki na rzecz sieci bezpieczeństwa finansowanych przez podmioty rynkowe należy zawsze obliczać proporcjonalnie do ryzyka, jakie dana instytucja reprezentuje; ubolewa, że mimo osiągniętego w listopadzie 2020 r. porozumienia politycznego w sprawie wczesnego wprowadzenia mechanizmu ochronny dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, obejmujący linię kredytową z Europejskiego Mechanizmu Stabilności, nie został jeszcze wdrożony ze względu na opóźnienia w ratyfikacji umowy zmieniającej Porozumienie ustanawiające EMS; podkreśla, że jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ma duże znaczenie dla zapewnienia solidnych i wiarygodnych ram zarządzania kryzysowego; apeluje o pełną ratyfikację przez wszystkie państwa członkowskie umowy zmieniającej Porozumienie ustanawiające EMS, w tym o ustanowienie wspólnego mechanizmu ochronnego dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

40. przypomina, że po wdrożeniu decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banki muszą nadal wypełniać swoje zobowiązania i wykonywać swoje zasadnicze funkcje; wyraża obawę, że w związku z restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją banki mogą mieć problemy z płynnością bezpośrednio po odzyskaniu dostępu do rynku; wzywa instytucje UE, aby uzgodniły rozwiązanie, które zapewni zaufanie i zwiększy przewidywalność;

Gwarantowanie depozytów

41. popiera apel wydany przez zespół negocjacyjny Parlamentu Europejskiego ds. EDIS wraz z koordynatorami i przewodniczącą komisji ECON w oświadczeniu z 7 grudnia 2022 r. o ambitny przegląd ram CMDI, który może pomóc pokonać przeszkody w utworzeniu EDIS oraz o wznowienie negocjacji w sprawie EDIS; zgadza się z apelem EBC o wznowienie prac nad EDIS;

42. z zadowoleniem przyjmuje prace legislacyjne nad wnioskiem dotyczącym EDIS, które są prowadzone na szczeblu parlamentarnym od czasu oświadczenia zespołu negocjacyjnego Parlamentu ds. EDIS z grudnia 2022 r.; przypomina o zobowiązaniu Parlamentu, by dążyć do osiągnięcia porozumienia w sprawie EDIS; wzywa współprawodawców do pracy nad ustanowieniem EDIS, który będzie realistyczny, wiarygodny i solidny;

43. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji, by wyjaśnić zakres ochrony deponentów i zwiększyć konwergencję dzięki reformie dyrektywy 2014/49/UE w sprawie systemów gwarancji depozytów podczas przeglądu ram CMDI ⁽¹³⁾; podkreśla, że chociaż przeglądu CMDI nie można uznać za substytut EDIS, bardziej zharmonizowane ramy mogą pomóc pokonać przeszkody w jego tworzeniu; podkreśla, że ważne jest, by składki na rzecz systemów gwarancji depozytów były proporcjonalne do ryzyka;

⁽¹³⁾ Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 149.

44. podkreśla, że należy stworzyć w pełni rozwinięty i umożliwiający podział strat EDIS ze składkami opartymi na analizie ryzyka; apeluje o ukierunkowaną ocenę jakości aktywów bankowych; zaleca, by zacząć od grupowania płynności i stopniowego tworzenia funduszu UE;

45. wzywa, by w EDIS uwzględnić instytucjonalne systemy ochrony, a zwłaszcza ich efekt łagodzenia ryzyka, a jednocześnie zachować równe warunki działania na jednolitym rynku;

46. przypomina, że jednym z głównych celów unii bankowej jest przerwanie powiązań między ryzykiem bankowym i ryzykiem związanym z długiem państwowym; zauważa, że zaangażowanie banków w krajowy dług państwowy jest nadal wysokie w unii bankowej; podziela obawy EUNB, że zaangażowanie w dług państwowy istotnie wpływa na banki w UE i może stać się źródłem potencjalnej podatności na zagrożenia; podkreśla, że kwestia uregulowania zaangażowania w dług państwowy musi być zgodna z normami międzynarodowymi, i wzywa Komisję do uwzględniania tej kwestii we wszelkich przyszłych dotyczących jej wnioskach;

47. z zadowoleniem przyjmuje, że od 2015 r. poczyniono znaczne postępy w ograniczaniu ryzyka; z drugiej strony zauważa ograniczone postępy w zakresie podziału ryzyka; odnotowuje jednak, że aby zapewnić sukces unii bankowej, należy odpowiednio i skutecznie ograniczać ryzyko.

o
o o

48. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiemu Bankowi Centralnemu, Jednolitej Radzie ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji oraz Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego.

_____